

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegraful Romanu este Dumineca si Joi'a, la fie-care doue septemani cu adausulu Pósiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate cátra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 66.

ANULU XXV.

Sibiu 21 Augustu (2 Sept.) 1877.

Pentru celelalte párti ale Transilvaniei si pentru provinciile din Monarhia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a. Inseratele se platescu pentru antái'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Nr. 2122 Plen.

Publicatiune

Toti acei tineri, cari aspira a fi primiti la cursulu clericalu ori pedagogicu in institutul archidiecesanu, suntu prin acést'a provocati a-si aterne consistoriulu archidiecesanu pâna in 1-a Septembrie a c. suplicile instruite cu a.) atestatu de botezu, b) atestatu de scóla, c.) atestatul medicalu despre starea sanetatii, si anume ca n'au nici unu defectu spiritualu seu corporal, avendu totodata a se presentá in persóna in 1-a Septembrie la consistoriulu archidiecesanu.

Sibiu, 18 Augustu, 1877.

Dela consistoriulu archidiecesanu gr. or.

Resbelulu.

Anunciaremu trecerea románilor dupa „U. p. A.“ pe la Corabi'a. Evenimintele se voru desfasura de aci inainte pe câmpiile Bulgariei mai cu intiéla decum sa le putemu inregistra pe tóte in amenuntele loru. Telegraful ne anuncia inca de mercuri, ca románii din divisiunea Angelescu au datu fatia la Plevn'a cu turcii si ca s'au purtatu bravu.

Cá sa tienemu in curentulu lucrurilor, incátu ne este cu putintia pre cetitori despre cele ce se intempla in partea in care operéza románii, ne întórcem la unu datu mai vechiu. Dupa „L'Orient“, care in genere este bine informatu, vomu spune cum s'a pregatitu trecerea pe la Corabi'a si care este scopulu ei.

Correspondentulu specialu alu diurnalului „L'Orient“ in coresp. sea din Nicopoli dela 25/13 Augustu descrie mai întâiu terenulu de pe rip'a drépta a Dunarei. Elu dice ca dela imbucatur'a riului Jantr'a pâna la cea a riului Isker in Dunare, dealungulu acestui fluviu (Dunarei), pe o estindere mare in laintrulu Bulgariei, afara de Sistovu si Nicopoli, nu suntu decátu rari sate miserabile. Totu asiá este spre Vidinu, afara de Lompalank'a. Facendu o comparatiune intre terenulu acest'a cu celu de pe rip'a stânga lu afla cam egal cu celu de pe rip'a drépta si adauge, ca dreptu basa de operatiune pentru armat'a romána, numai Nicopolea respunde esigentiilor strategice. Din acestu motivu románii insistara pe lângu rusi a li se dá acestu locu in exclusiv'a loru possessiune. Cestiunea acést'a a avutu a se decide in 14/26 Augustu intre principele Carolu si Marele duce Nicolae in Nicopoli. La ocasiunea acesteia întâlniri a trebuitu sa se decida si ulteriórele arangiamente pentru inceperea ostilitátiloru din partea románilor in apropiarea Plevnei.

Dupa coresp., románii si pâna a se arangia afacerea acést'a au participatu la incaieraturile cele dela 18/30 si 19/31 Iuliu incóce. Asiá alu treilea regimentu de calarasi de sub colonelele Polisu, impreuna cu o trupa de cavaleria rusésca, au luat dela turci 239 carutie si siese-spre-diece prinsu.

La Nicopoli avea a se decide cându sa se asiedie podulu preste Dunare, preste care sa tréca a dóu'a jumetate a armatei románe. In 13/25 Augustu a trecut dela Turnu-Magurele la Nicopolea o brigada de calarasi, destinata a ocupá inaltimile dela Vid pâna la Gigeni spre a aperi trecerea armatei románe preste podulu dela Corabi'a.

Acestu podu, se vede ca la datulu

de mai susu, erá gat'a si, combinata scirea acést'a cu alte, trecerea s'a si facutu. Erá inse a se mai face unu alu doilea podu pentru románi si adeca dela Bechetu la Rahov'a spre a pune mân'a pe fortarét'a acést'a, unde turcii au gramaditu multe provisiuni si a cárei nume reamintesce romániloru o splendida victoria, reportata asupr'a turciloru de strabunii loru.

In dilele din urma 2000 románi dela Nicopoli aveau sa sustiena legatur'a intre cei dela Plevn'a si cei ce trecu Dunarea. La Nicopoli au construitu románii o bateria, carea fu laudata si de rusi.

Premitiendu aceste, sa vedemu dupa o alta coresp. a acelui diurnal, situatiunea podulu dela Corabi'a. Capulu podulu pe rip'a stânga a Dunarei este aprópe de Salistiór'a, o jumetate de óra dela Corabi'a. Capulu podulu pe rip'a drépta este la Magur'a. Spatiulu intre Salistiór'a si Magur'a e de 1400 kilometri si podulu preste cele dóue bratie a le Dunarei este purtatu de 120 pontóne.

Dela Magur'a se intinde unu siesu parte rovinosu spre sudu, intreruptu de coline pâna la rip'a stânga a Vidului intr'o distantia de nóue kilometri in linia drépta. Siesulu acest'a e ocupatu dejá de o brigada de calarasi románi si de o bateria romána care au trecut inca in 12/24 Augustu dela Turnu-Magurele la Nicopoli, pre cându o brigada de infanteria compusa din alu 8 regimentu din armat'a permanenta si din alu 10 de dorobanti trece pe la Corabi'a. (A trecut dejá Red.) Restulu inca va trece.

Despre corpulu lui Angelescu ne spune cor. ca e asediatu intre Osm'a si Vid, dela Mecic'a pâna la Ribeni si Cariemuniti'a.

Celelalte trupe románe voru ocupá spatiulu intre Vid si Isker dela Dunare pâna la inaltimile dela Trstenik. Cor. crede ca románii voru cautá a ocupá inaltimile cari se intindu dela Gigeni pâna la Giulenci pe Vidu si se voru stabili pe densele si celelalte in directiune spre Plevn'a. Scopulu se vede mai de parte din miscárilé aceste, ca corpurile románe au sa apuce pe Osman-pasi'a in cóstele aripei stânge si sa-lu separeze de Vidinu.

„L'Orient“ in numerulu dela 18/30 Augustu impartasiesce scirile urmátore:

Corabi'a, 17/29 Augustu.

Tóta armat'a (Cáta nu trecuse? Red. „Tel. Rom.“) sta gat'a a trece preste Dunare. Divisiunile, patru la numeru, voru trece mâne séra pe rip'a drépta.

Mai la vale scrie aceeași foia: In diu'a dintáiu a trecerei o scena patriotica a miscatu fórté tare armat'a.

Soldatii nostri mergeau sa tréca podulu. In momentulu cându cele dintáiu siruri treceau pe dinaintea principelui incungiaratu de statulu seu majoru, dlu Bratianu inaintá si cu cunoscut'a lui voce plina si sonora a adresatu trupelor unu discursu magnificu. Efectulu a fostu surprindietoriu. Nici-odata primulu ministru n'a fostu asiá de bine inspiratu, nici odata n'a fostu o situatiune mai grandiósa. Principele, statulu majoru, insusi ministrulu erau fórté miscati. Armat'a transportata de entusiasmu a continuatu marsiulu seu intre strigári de mii

de ori repetite: *Traiesca independint'a! Traiesca Romania!*

Despre ciocnirea intre turci si romani, de carea face amintire „Pol. Corr.“, dice S. d. T., trebuie sa fia fostu o recunóscere mai mare intre trupe din brigad'a comandata de colonelulu Cantilli, compusa din regimentulu 5 de linia si doue regimente de dorobanti (?) si din 4 escadróne de calarasi, dislocate la Caremuniti'a lângu Vidu, a caroru anteposturi stau la Sursule, o óra spre nordu dela Plevn'a si intre trupe din corpulu lui Osman pasi'a. Scopulu se vede a fi fostu a cercá cátu suntu trupele romane de statornice in focu. Prob'a acést'a de focu romani au facut'o intr'unu modu care a storsu recunoscint'a strainiloru. Foile unguresci se potu dara neconturbate desfatá in bajocurile loru aruncate cu cea mai dejosítore, se intielege pentru ele, trivialitate asupr'a soldatiloru románi.

Din Gorni-Studen, unde se afla cuartierulu generalu rusescu se publica sub 30 Augustu urmátorea telegrama oficiala:

In tóte pártile linisce. Principele Romaniei fu denumitu (!?) comandantu alu fortieloru unite rusesci romane a le despartimentulu apusénu. Capulu statulu seu majoru este Zoloff.

Alta versiune spune ca principele Carolu numai si-a impreunatu puterea sea armata cu cea rusésca. — Acésta versiune ni se pare si cea mai demna de credintia.

Tóte scirile despre luarea passului Sipc'a din mânilé rusiloru suntu neesacte. Pasulu se afla inca in mânilé rusiloru.

„Polit. Cor.“ comunica urmátorea telegrama:

Bucuresci, 27 Augustu.

E positivu ca armat'a romána, sub comand'a principelui Carolu, conformu unei conventiuni cu cuartierulu generalu rusescu, va luá parte la campani'a din Bulgari'a.

Románii in consonantia cu acést'a au si construitu unu podu tare la Corabi'a, a cáru capu l'au intaritu fórté solidu pe rip'a turcésca si l'au ocupatu cu despartieminte románe detasiate din Nicopoli. Inca in nóptea dela 24 spre 25 Augustu au trecut o brigada de infanteria cu artileri'a si cavaleri'a preste podulu dela Corabi'a, pe cându in acela'si tempu au trecut la Turnu-Magurele trei regimente cavaleria romána. De atunci a trecut numai o divisiune romána preste podulu dela Corabi'a.

Unu corpu de 6000 turci a plecatu dela Vidinu spre a impededá trecerea romániloru. Acestu corpu inse a venit prea tárdiu pentru de a respunde problemei sele si asiá s'a intorsu cu tréb'a neispravita inapoi. La trecerea cea dintáiu a trupelor románe a fostu de fatia principele Carolu si min. prés. Ioanu Bratianu.

Se vorbesce ca are sa urmeze unu manifestu din partea lui Carolu adresatu natiunei si armatei románe. Colonelulu Gatargiu fu tramisu

de aici la Belgradu spre a arangia unele afaceri militare cu regimulu serbescu. Acel'a é dejá in Belgradu.

In Giurgiu se observéza de alaltieri incóce o miscare estraordinara. Transporturile de baterii si munitiune nu mai incetéza.

S'a decisu cladirea unui drumu de feru intre Fratesci si Zimnicea.

O scrisóre.

Unu teneru voluntaru din armat'a romána scrie la „Romani'a Libera“:

Pentru ca vedu ca numai diurnalulu d-v. se mai preocupa putinu de binele armatei, viu a ve scrie acestea renduri, pre cari ve rogu sa le publicati.

Vedemu, in colónele tuturor diurnaliloru románe, oferiri de totu felulu pentru societatea Crucii rosie, astfelu ca, déca armat'a romána aru avé jumetate din ómeni raniti prin spitale si ambulantie, acesti raniti aru avé sute de bandaje si felu de felu de scufe, cumu si ocale de scama de omu. Acum mai vediu in „Románulu“ dela 20 infintiarea unui spitalu de d-nele din Craiova; a-si vrea sa sciu pre cine voru sa bage in spitalu si acele ambulantie, cáci dela mila lui Dumnezeu noi suntu senatosi, raru se va gasi cáte unu omu seu doi de companie seu escadronu bolnavi de friguri si bóle usióre, si celu multu vro o 20—25 raniti; apoi pentru 30 seu 40 ómeni trebuie sa se consume atátea cárpe oferite, si care se voru mai oferí? Avemu bandaje si scama de ajunsu, mi se pare ca doctorii n'au unde sa le mai puna; ceea ce ne trebuie este mâncare buna, ce-va vinisioru, tutunu bunu, etc.

Ce se face cu banii oferiti in folosulu armatei de d. Plaino, de d-nele din Transilvani'a etc. etc., cari credu ca se urca póte la sute de mii de franci? Aru fi multu mai bine cá din acesti bani sa ni se trimita vinu si tutunu bunu, cáci destulu suntu trudit, diu'a arsi de sóre si nóptea topiti de frigu pre malulu Dunarii si mâncati de hordele de tientieri. Turcii suntu ómeni de tréba, cáci pâna nu tragemu noi in ei, ei nu tragu in noi, apoi afara de acést'a glóntiele loru nu prea facu multa vatamare cá se avemu nevoie de multa scama si bandaje; pre noi pre cari ne au lovit amu si datu ortulu popii, cáte unulu doi lovit mai usioru, nici n'au avutu nevoie sa védia ospiciile si ambulantiile cu ochii, cáci se vindeca chiaru in infirmeriile corpuriloru, prin urmare ceea-ce ve rugamu e cá sa cereti intendentiei sa ne mai slabésca din fasole uscata, pastrama uscata, si bránza cu vermi, precum si pâne verde; ci mai bine sa ne dea malaiu, carne si legume verdi, si pe lângu ast'a din banii oferiti de cetatieni ce s'au ganditu la noi, sa se mai dea cáte putienu vinu bunu, tutunu, cumu si cáte o portie suplimentara de rachiu.

Voru fi multi cari voru dice ca póte nu ne batemu; se insiéla cáci cum stámu dealungulu Dunarii 24 óre implinite, stámu in fati'a turciloru, intre sierpi si tientieri arsi de sóre diu'a si topiti de frigu nóptea, distrándu-ne numai candu si candu cu cáte o lovitura in cáte unu fortu suzeranu, iér 24 óre le petrecemu 6 in intorcerea din garda si ducerea iér in avant posturi, iér 18 din 48 ne remánu pentru esercitii, facerea malmigei, stergerea munitiei si curatirea hainelor, si póte un'a seu dóue óre pentru somnu; prin urmare cu cur'a care o facemu credu ca aru fi higienicu sa ni se trimita putienu vinu cu care sa uitamu ostenéla si

putieniu tutunu cu care sa spariemu tien-tiarii.

V'amu scrisu astfelu, d le redactoru, cá prin cetirea in diurnalu d-v. sa vada si fratii si parintii nostri ce viétia ducemu: vre-o dóue dile ne au cântatu tunurile, acum numai niste dobitoci de turci au votu eri a veni a ne atacá. Totu ni se spune mereu ca o sa trecemu Dunarea; primavér'a a trecut cu fragile si çiresiele, vér'a cu caise, miere, si prune, pepeni, si totu n'amu pututu trece in Turci'a cá sa mâncámu pómele care ni se spune ca suntu fôrte bune in Turci'a; ne este frica sa nu se culéga si viile, si sa n'avemu parte a mâncá din strugurii saditi de credinciosii lui Mohamet.

Eu amu scrisu cátu m'a taiatu capulu; adaogati si d-v. ce credeti ca mai e de lipsa, si nu incetati a cere imbunatatiri pentru noi.

Alu d-v. si alu patriei gat'a a o aperá.

Unu voluntariu dela Bechetu.

Iérasii simptome.

Magiarii au patit'o cu meetingurile cá ómenii lui Ulyse cându au desfundatu saculu cu venturile. Au deschisu sirulu meetinguriloru pentru turci, pentru-cá sa nu póta impedeá pe cele contrarii pentru rusi si caus'a crestiniloru din orientu. Póte chiaru astadi este unulu serbescu intrunitu la Rum'a séu in altu orasiu locuitu de serbi, unde voru fi reprezentati toti serbii din Ungari'a de sudu. Despre acestu meetingu se afirma ca va primí resolutiunea meetingului croatu din Agram, cu deosebirea ca ei asupr'a sortiei Erzegovinei si Bosniei nu se voru pronunçia de locu. — Persóne de influentia la serbi suntu in contr'a acestoru demonstratiuni fára de scopu.

Atitudinea Serbiei din tempulu din urma a datu multu de lucru oficióseloru dela noi. Serbi'a este decisa a intrá in actiune, consiliulu de ministri numai fára unu votu, alu ministrului de justiti'a, s'a pronunçiatu pentru actiune. Eroii nostri din birourile redactiuniloru s'au alarmatu putieniu de acést'a „impertinentia“, compatimescu pe serbi pentru lovirile ce au sa le capete din nou; dara numai

Cá sa véda actualitatea din departare si posteritatea ce presiedinte amu avutu si ce vice-pres. avemu inca la Asociatiunea tranna, reproducemu dupa „Gaz. Trans.“

Discursulu

presiedintelui „Asociatiunei transilvane“ Iacobu Bolog'a, tienutu cu ocaziunea deschiderei siedintieloru adunárei generale a XVI. la 24 Iuliu st. v. (5 Augustu c. n.) 1877 in Blasiu.

Stralucita adunare! Onorabililoru Domni si frati!! Asiu avea, cá celu ce suntu pâna in momentu cá presiedinte alu „Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu“ — a deschide simplamente si indata siedinti'a adunárei nóstre generali din estu anu, si a priveghiá apoi, cá discutarea si deliberarea asupr'a tuturoru obiecteloru din program'a publicata sa decurga in ordinea cea mai buna, si sub cea mai stricta observare a statuteloru, pre alu caroru temeiu amu convenitu aci.

In acestu modu asiu satisface oficiulu meu de o parte, iér' de alta parte asiu corespunde póte asteptárei multor'a, la tóta intemplerarea inse de siguru indreptatitei recerintie, de a economisá cu scurtulu tempu, ce ne stá la dispositiune, cátu se póte mai bine, mai cu crutiare.

Déca inse cu tóte acestea amanu pentru vre-o-câteva minute deschiderea siedintiei, déca nu dau locu mentionatei discutári si deliberári imediatu dupa convenirea nóstra in acestu pavilionu; déca 'mi permíta a ve molestá — înainte de a fi trecut la lucru — cu vre-

amenintia cu ocupatiune cá mai înainte. Si acést'a e unu simptomu. Serbii inse nu iau nici notiia de tóta alarm'a ci se pregatescu si mergu la fruntarii.

Diurnalele bucurescene publica respective reproducu urmatoriulu apelu.

Apelulu cátra Franci'a.

Fia-care are inaintea ochiloru imensulu desastru. Armatele nóstre erau farimate séu prisioniere. Fericiti acei'a cari erau morti! Se scie ce avura sa suferé ranitii intr'unu timpu care fu fôrte rigurosú. Cátu pentru captivi, transportati cu vestminte nesuficiente intr'o clima aspra unde primeau o hrana cu totulu diferita de aceea cu cari erau obicinuiti, aru fi cadutu intr'unu numeru multu mai mare din caus'a lipseloru de totu felulu, déca, nu li s'aru fi trimesu, din tóte pártile, ajutóre. Patri'a mama fu negresitu aceea care contribuí mai multu. Venira in urma natiunile streine; ele detera in raportu cu mijlócele si temperamentulu lor, dar' tóte contribuira. Aveamu pentru noi simpat'i'a popóreloru, in lipsa de aceea a guverneloru.

Printre aceste natiuni, un'a mai cu séma se distingea prin abundanti'a si spontaneitatea tramiteriloru sele. Déjá copii se angagiase in mare numeru cá sa amestece, pe câmpulu de onóre, sângele lor cu acel'a alu apertoriloru Franciei. Cá si la noi, mai multu chiaru decátu la noi, naratiunea desastreloru nóstre gasea tóta lumea incredula, si cându in sfersitu aflá adeverala, atunci consternatiunea rá generala. Loviturile tunuriloru trase asupr'a Parisului, resunau totu asiá de durerosu in inim'a natiunei románe (despre ea vorbimu), cátu si in inim'a Franciei. Ah! pentru ce rá ea mica izolata si mai cu séma departata? Si-aru fi oferitu cu bucurie totu sângele si bogatiile pentru a ne scapá. Neputinçios'a sa ne ajute intr'unu modu eficace, ea voi sa se serve de o alta arma asiá de putinte in toti timpii: Caritatea. Representatiuni teatrale, se organisara, in favórea ranitoru si prisionieriloru francesi; se deschise subscriptiuni; tóta lumea contribuí. Sume

câteva cuvinte din partea mea: Verogu onorabililoru Domni si frati! sa nu 'mi denegati indulgenti'a si patienti'a fratiésca, si sa-mi credeti, ca nu facu acést'a din mancarime de a vorbi ci o facu mai ánteu: din deosebitulu respectu cátra loculu, in care ne aflámu: din pietate si gratitudine catra cei ce nu numai prin activitatea desvoltata in viétia, déru chiaru si prin asediarea remasitieloru loru pamentesci in sinulu pamentului a cestui locu, au asecuratu comunei acesteia romane o mare insemnatate; din deosebita reverentia si stima cátra cei ce si actualminte lucra barbatése la augmentarea acesteia insemnatáti, si in urma: din consideranti'a importantiei unuia dintre punctele programului nostru, asupr'a carei'a voi sa ve tragu tóta atentiunea cu putine cuvinte.

Suntemu in Blasiu Domniloru mei! In alu siese-sprediecele anu alu esistentiei nóstre, cá Asociatiune transilvana ne aflámu — lauda a totu poterniculu cerescu si pamentescu si multiumita prudentiei, perseverantiei, vitalitátiiei romanesci! Inca totu cá atare in loculu unde si-a serbatu ea la anulu 1863 a III-a adunare generala sub multu prometiórele auspicii ale unei ere nóue si amica literaturiei romane si culturiei poporului romanu, sub prospecte incantátore; ne vedemu Domniloru si fratiloru; dupa patru-sprediece ani de-si — dorere! nu sub impregiurári cá cele din 1863, dar' totu-si spre nespúsa mea bucuria, inca totu cá asociati in aceea comuna opidana si romanésca

considerabile si rufe parasira Romani'a, destinate soldatiloru nostri in Franci'a si Germani'a. Elanulu rá generalu. Se dedea cá pentru o calamitate nationala.

Astadi, acést'a natiune care fu asiá de generósa pentru noi, in nenorocirile nóstre, se gasesce la rendulu seu in resbelu.

Numerosi raniti suntu dejá cautati in ambulantele sele. Suntemu in ajunulu mariloru lupte, in care tóta armat'a romána, 30 pâna la 40,000 de ómeni, va fi ingagiata. Mii de raniti, póte voru cadé in sarcin'a natiunei, cerendu ingrigirile cele mai vigilente si mai costisitóre. Románii dau in unanimitate, dar' resbelulu este unu minotauru nesatiabilu.

Ór'a a sositu, pentru cá Franci'a sa platésca serei sele dator'i'a de recunoscintia ce a contractatu in 1870. Nici-odata Franci'a n'a lasatu ne achitata o asemenea datori'a. Suntemu siguri ca elanulu va fi datu si ajutórele voru curge.

Corespondintie.

Ni se scrie:

Sighisior'a 18 Aug. 1877 v.

Dle Redactoru! In 6 Aug. fiindu di de tergu in Cristuru (Székely Keresztur), toti ungurii si secuii din giuru pâna aprópe de Ciucu fura convocati la adunare, — Orbán Balázs si Ugón Gábor (celu dintáiu din Odorheiu, celu din urma din Székely Keresztur) au tienutu din unu foisioru dela Hotelulu „Coróna“ cuventári diferite pentru inarmare contr'a rusiloru, la care ocaziune s'a cetitu si o epistola a lui Kossuth. — In cuventárele acestoru ómeni s'a repetitu mai de multe ori ca: „a fene és pogány muszka a macskákot is lenyeli, tehát menjünk a töröknek segítségére, mert ha a muszka győzni fog reánk kerekedik a sors és velünk is úgy fog bánni!“

Ungurii toti s'au apromisu intre strigate „Vesszen el a muszka és óláh!“ ca suntu gat'a a-si versá sângele pentru turcu! — Astfelu au facutu Dni propagatori si in Odorheiu sec. in

din Transilvai'a, preste a cárei insemnatate fatia de literatur'a romana si de cultur'a poporului romanu transilvanu, nu e permisú nici unui presiedinte alu Asociatiunei transilvane a trece cu tacerea, mai cu séma atunci cându i-se dá cum mi-se dá mie acum ocaziune, de a vorbi si de a profitá de a vorbi si de aceea insemnatate, chiaru in interesulu celoru-lalte comune transilvane si in avantagiulu intreprinderiloru nóstre literarie si culturali.

Auriile pagine, cari decóra in abundantia cartea istoriei locului acestuia, aratándune marile si multele emulumente, ce s'au reversatu din trensulu in deosebite forme si directiuni preste romanii transilvani, resfirate chiaru si numai fugitivu — asiá cum 'mi voi permite a o face eu, adeca in partea loru cea mai mica, au sa contribue multu la promovarea si la realisarea intentiuniloru nóstre, pentru ca ele — paginile acelea aurie — potu servi si voru servi celoru-lalte comune romane transilvane de modelu, de luceferi ducatori la adevérata fericire.

Blasiulu Domniloru! e loculu, pre care cu dreptu cuventu l'au numitu oratoriú adunárei nóstre generali din 1863. „Léganulu inteligentiei“, „palestr'a museloru romane.“

E afara de tóta indoial'a, ca din vechi tempuri pâna bine de curendu numai aici 'si stemperau romanii transilvani setea de scientie mai inalte asia, cum o cere insusirea, natur'a loru propria.

Nu mai in acestu locu alu Transilvaniei au esistatu inca pâna tardiu dupa anulu 1850, institute superiori

7/8 pâna in Ciucu, — adunandu pe fratii loru de tóta starea si rangulu.

In fine s'a promulgatu din parte-le ca in curendu va avea locu o adunare generala pe câmpulu comunei (Agyagfalva) Agiagfaleu unde a fostu adunarea din 1848 a seciloru, de unde s'a ordínatu a se culege si cucurudiele inca in starea loru nematura. Vedeti dara neutralitatea unguiloru nostri!!

Maierau, in 28 Augustu 1877.

Dle Redactoru! Inca in tómn'a anului 1872 primiiu binecuventarea Esc. Sele fericitului metropolitu Andreiu cá se potu umblá prin Romani'a in afaceri de a le bisericeii, a cárei'a preotu amu onóre se fu.

In caletori'a mea avui onórea sa cercetezu si pre parintele Demetriu Mateasiu rectorulu seminariului din Romanu (Moldov'a) carele me primí cu tóta afabilitatea, ce-lu caracteriséza si cându rá sa me departezu, 'mi facea unu presentu modestu, pre care se-lu ducu fiicei mele; si ce cugeta-ti dle Redactoru! in ce a constatu presentulu acel'a? Erá „Chart'a principateloru románe“ prelucrata la anulu 1856 de dlu Dubau si de sociulu seu Antonu Parteniú, in carea se afla tóte provinciile învecinate, dupa cum suntu Banatulu, Transilvani'a, Bucovin'a, Basarabi'a si unele párti ale Bulgariei.

Dupa ce mi-amu plinitu missiunea concrediufa, m'amu reintorsu acasa, si soci'a mea, ai cárei parinti se afla in Romani'a, avú placere deosebita, vedendu presentulu fiicei sele. Totu lucrulu — dupa cum vede 'ti — póta caracteru familiaru, dar' timpurile se schimba. In dilele trecute dlu Albert Iános, preotulu reformatu de aici, 'mi face vedít'a si se lucrú de chart'a amintita, de carea acum'a in presente si uitasemu.

La 9/8 st. n. a. c. dlu jude proces. Körössi in absentia mea se duse la mine acasa si, presentándu-se cá din oficiu, cerú dela soci'a mea chart'a de mai susu, ceea ce nu o capatá, de óre ce eu fui absentu. La 10/8 n. presiedintele trib. reg. br. Conradsheim me citéza la Reginu, iá cu mine unu protocolu giganticu si me face sa tra-

de educatiune, in care se intálnia fragedulu invetiaceleu romanu cu doliolosulu invetiaceleu romanu; se intálnia si se intelegea tatalu cu fiulu despre impartasire si primirea darului spiritului sántu, despre invetiatura carea usioru strabatea la anima, pentru ca venea dela anima.

Dar' iér' numai aici aflá in acele tempuri o mare parte a teneriloru romanii transilvaneni posibilitatea, de a se sustiené pre lângá studii pâna la terminarea loru, pentru ca numai aici aflá multimea celoru lipsiti si bravi nutrimentulu materialu, fára de care nu s'a potutu si nu se póte castigá celu spiritualu. Aici si numai aici se plamadea, se dospéa, se frementá, se cocea si se impartia pánea inomisu necessaria celoru ce o meritau: se dá acestor'a „cipaii“, fora de care — credeti'mi! multe, fôrte multe din cele mai eminente talente romane, diamante de inaltu pretiu, aveau sa remána opace, necunoscute, perdute pentru noi, cari admirandule si folosindule acum produsele loru spirituali, ne imprumutámu cu multiumita indreptarea, orientarea nóstra din splendórea loru.

Din institutele acestui benecuventatu locu au esitu si s'au respanditu mai in tóte regiunile locuite de romanii, corifeii literaturiei romane si intrepidii luptatori in tóte cauzele, privitóre la imbunatatirea sortii poporului romanu din Transilvani'a, prin urmare si la cultivarea acestui poporu.

Unii dintre acci corifei si anteluptatori, ale caroru maretie fapte le cunoşcemu parte din istoria, parte din esperientia-ne propria, avendu multi

cesti din urma au cutediatu a pemnorá cail de pre mosiele loru, indata a urmatu porunc'a dlui pretoru, cá sa se eliberedie vitele pemnorate, ceea ce a si urmatu. Altienarenii indata ce si-au primitu vitele le-au bagatu ér' in pamenturile bendorfeniloru. Si dupa ce acesti'a au „cutediatu“ a le pemnorá iéra, altienarenii n'au mai alergatu la dlu pretore, ci tragendu clopotele si inarmandu-se cu puscii, pistóle, securi etc. au tabaritu in numeru de vre-o 400 insi asupr'a bendorfeniloru si si-au eliberatu vitele cu puterea. In zadaru s'au imbiatu cei vre-o 30 bendorfeni ce s'au pututu aduná vedindu prapasti'a, ca voru eliberá ér' vitele, déca li se va dá o adeverintia despre primirea loru, altienarenii n'au voitu sa scie de acestea ci la „Hur'a“ judelui loru, incedu a puscá si dá din tóte pártile i-au alungatu pre bendorfeni si au luat vitele dupa aceea au mai puscatu inca din pasiune in comuna, rábindu câte-va femei si unu pruncu. Dupa ce si-au scosu astfelu vitele le-au dusu firesce ér' pre pamenturile bendorfeniloru si a dóu'a di esindu ér' de nou inarmati cu glót'a au mai pusstiitu si ceea ce au mai fostu crutiatu vitele loru in cucurudiele bendorfeniloru.

In aperare au ucisu si bendorfenii unu altienénu, dintre ei inse fura vulnerati 15, intre cari 3 de mórté. Cu tóteacestea milit'a ce s'a tramisu afara fu inlocuita totu in Bendorfu, nu cum va bendorfenii sa cutedie a se mai apará la vre-o alta ocaziune!

* * Aniversarea principelui Serbiei. Mercuri, 10 Augustu curentu, cu ocazi'a aniversárei nascerei principelui Milanu M. Obrenovici IV si a suirei Mariei sale pe tronulu Serbiei, s'a celebratu unu Te-Deum la capel'a bulgara din capitala.

La acésta serbare a fostu fatia d. Mihailu Cogalniceanu, ministrulu afaceriloru straine, d. Petronievici, agentu alu Serbiei insotitu de functionarii agentiei, unu adjutantu domnescu, d. comandantu alu divisiiei II teritoriala.

Dupa terminarea oficiului, d-lu ministru Cogalniceanu a mersu, insotitu de unu adjutantu domnescu, intr'un'a din trasurile curtiei, la otelulu agentiei Serbiei, spre a face dlui agentu visit'a oficiala de felicitare. „T.“

* * „Cându n'aveamu ce face“, trebuiá sa-si intituleze scriitorulu siruriloru, care a scrisu in „Gaz. Tr.“ Nr. 63:

„Dela Sibiu aflámu, ca alegerile dela Blasiu au produsu o specie de revólta in mai multe spirite, care se póte asemena cu a buniloru abderitani, candu ei au declarat pe Demokritos de smintitu si au chiepmatu pe Hippocrates cá sa-lu vindece, acel'a inse le spuse ca Demokritos este mai senatosu de cátu ori care altulu, de cátu Strobilos si de cátu senatulu intregu. Mai tardiu veni Euripides la ei, déra nici acel'a nu a fostu in stare de a i capacítá. Cea din urma catastrofa fú, ca abderitani mai bucurosu emigrara din Abder'a cu Strobilos in frunte, de cátu se cúnosca erórea loru“.

Intr'o conversatiune, expectoratiunii acestei'a i se dete urmatórea laconica calificatiune: „Haluccinatiuni de ale lui“

* * Nenorocire Dupa o seceta indelungata au ploatu pe aci in 15 Aug. o plóia buna insocita in sa de o tempestate infricosiata, cu carea ocaziune fulgerulu a lovit u copila de 10 ani a singurei familii unguresci din comun'a romanésca Palosiu. Copil'a la momentu a muritu. S'au fostu aprinsu si vestmintele de pe ea si nisce materialu din podulu casei; dara au fostu stinse. In casa cu copil'a s'au aflatu mum'a ei si inca doi copii, cari in sa au remasu neatinsi de fulgeru.

* * Cetimu in „Curierulu Balasani“:

(Prisonieri). Cu trenulu de Joi au mai sositu in Iasi dóue transporturi de prisionieri turci: unulu de vre-o suta si altulu de vre-o siese sute ómeni, intre cari si 9 oficeri. In aceea-si di ei au fostu indreptati spre Russia pe calea ferata Iasi-ungheii.

(Domnulu N. Rosetti Rosnovanu). — Parinte de familia si membru din inalt'a aristocratie a lasiloru, care indata ce Romani'a a declarat resboiu s'a grabitu a luá armele benevolu si a merge la cámpulu de onóre, a venit sa si vada famili'a si in curendu se va întórce iérasu acolo unde se grabescu a alergá toti adeveratii fii ai patrii. Onóre aceloru cari imitéza esemplulu dlui Rosnovanu. Patri'a li va fi recunoscatóre.

* * „Nóu'a carta strategica a teatrului resboiului turco-rusu din Europa si Asi'a“ in limb'a romána, de carea facuramu amintire cu alta ocaziune si o recomandasemu publiculu se afla, dupa cum suntemu informati, in depositu in tipografi'a nóstra archidiecesana, de unde se póte capeté esemplariulu, in loco 60 cr. cu post'a 65 cr. Atragemu dara de nou atentiunea publiculu asupr'a acestei carte indispensabile in tempulu de fatia pentru fia-care cetitoriu de diurnale.

* * Directiunea posteloru din Sibiu anuncia ca activitatea statiunii postale din Elöpatok (Valcele) se prolungece in anul acést'a pâna la 15 Septembrie.

Burs'a de Viena.

Din 20 Augustu (1 Sept.) 1877.

| | |
|--------------------------------|--------|
| Metalicele 5% | 64 20 |
| Imprumutulu nat. 5% (argintu) | 67 — |
| Imprumut. de statu din 1860 | 112 25 |
| Actiuni de banca | 840 — |
| Actiuni de creditu | 196 50 |
| London | 119 05 |
| Oblig. de desdaunare Unguresci | 75 — |
| „ „ „ Temisiorene | 74 75 |
| „ „ „ Ardelenesci | 74 — |
| „ „ „ Croato-slavone | — — |
| Argintu | 104 20 |
| Galbinu | 5 67 |
| Napoleonu d'auru (poli) | 9 55 |
| Valut'a nóua imperiale germána | 58 50 |

Nr. 2124. Plen.

Publicare de licitatiune.

Economatulu pentru 50 elevi, unu inspectoru si doi servitori, in seminarulu archidiecesanu gr. or. din Sibiu se va esarendá din partea consistoriulu archidiecesanu pe 9 1/2 luni, adeca dela 15/27 Septembrie a. c. pâna la 30 Iuniu (12 Iuliu) 1878.

Doritorii de a primí asupra-le acestu economatu au a-si face ofertele in scrisu la consistoriulu archidiecesanu pâna la 1/13 Septembrie. a. c.

Conditiiunile mai de aprópe se potu aflá in cancelari'a archidiecesana. Sibiu, 18/30 Augustu 1877.

Dela consistoriulu archidiecesanu gr. or.

1—3

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei statiunii invetiatoresci la scól'a confessionala gr. res. din Vingardu ppbiteratulu S. Sebesiului se escrie concursu pâna in 25 Sept. 1877 st. v. cându va fi si alegerea.

Emolumentele suntu:

1. Salariu anualu de 200 fl. v. a.
2. Cortelu cu o pivnitia in edificiulu scólei, si
3. Lemne pentru incalditu 2°.

Doritorii de a imbracá acestu postu au de a-si inaintá la scaunulu protpr. gr. res. in Sebesiu cererile instruite cu urmatórele documente: testimonii despre absolvarea gimnasiului de josu, a cursulu pedagogico-teologicu, despre cúnoscerea cantáriloru bisericesci si de calificatiune pâna la susu pusulu terminu.

Vingardu, 15 Augustu 1877.

Comitetulu parochialu in contielegere cu ppbiterulu.

1—3

Concursu.

Pentru deplinirea postulu vacantu de invetiatoria pentru class'a 1-a si a 2-a la scól'a comunala din Orsiova-vechia, in comitatulu Severinului, se escrie prin acést'a concursu pâna la 15. Septembrie a. c. st. n.

Emolumentele suntu urmatórele: Unu salariu anualu de 400 fl. v. a. si 120 fl. v. a. bani de cortelu.

Cea ce doresce a ocupá acestu postu are recursulu scrisu cu mân'a propria si instruat cu tóte documentele recerute prin care va avea a dovedi calificatiunea pedagogica si neincunjiurabilu cunoscenti'a limbei germane si romane si numai pentru preferintia incátu va fi cu potintia si acelei magiare, subserne pâna la terminulu susu aratu presidintelui scólei comunale de dupe care apoi póte fi alésa camdedata pre unu anu numai ca invetiatoria provisoria si apoi dupa doveditu sporiu dupa aceea cá defenitiva.

Orsiov'a-vechia in 26/14 Aug. 1877.

Presidentulu senatulu scolaru

1—3

Neuwirth.

Nr. 203.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunii invetiatoresci in comun'a Verdu, ppresbiteratulu Noerichiu-Cincu mare devenita in vacantia, se escrie prin acést'a concursu cu terminulu pâna la 12 Septembrie a. c. cu emolumentele in bani 80 fl. v. a. din fondurile bisericeii si alu scólei, si dela 80 familii câte unu prándiu si câte un'a cina de bucate, quartiru si lemne de focu.

Doritorii de a ocupá acésta statiune au a-si asterne petitiuniile pâna la terminulu indicatu, la subscribulu instruate la intiesulu stat. org.

Noerichiu, 12 Augustu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

G. Maieru m. p.

adm. ppescu.

2—3

Nr. 170.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de invetiatoriu la scól'a populara gr. or. din fili'a Bastelecu, se escrie concursu pâna la 15. Septembrie a. c.

Emolumentele impreunata cu acestu postu suntu:

1. Dela 75. familii câte un'a ferdela cucuruzu sfarmitu,
2. Dela elevi tacs'a scolara a 1 fl. face 45 fl. v a;
3. Lemnele de lipsa dela parintii scolaliloru,
4. Quartirulu liberu in edificiulu scólei.

Doritorii de a ocupá acestu postu, au a-si asterne suplicele loru instruite in sensulu statutulu organicu, pâna la terminulu de susu, la oficiulu protopresbiteralu gr. or. in

Brasiovu in 13 Augustu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Ioanu Petricu m. p.

ppresbit.

2—3

Concursu.

Pentru ocuparea statiunii invetiatoresci la scól'a confessionala gr. or. din Cetea, protopresbiteratulu Albei-Iulie, cu terminu pâna la 29 Augustu a. c. st. v.

Emolumentele:

1. Salariu, pe anul scol. 1877/8, 140 fl. v. a. si anume:
 - a) din fondulu scolasticu 60 fl. solviti anticipative in rate lunarie.
 - b) 80 fl. dela parintii prunciloru obligati a frecuentá scól'a.
2. Quartiru liberu in edificiulu scólei; si
3. Lemne suficiente de incalditu.

Doritorii, cari voiescu a ocupá acésta statiune invetiatoreasca, sa-si

inaintedie cererile loru la subscribulu — provediute cu documentele prescise de statutulu org. si legea scolara — pâna la terminólu susu indigitatu.

Alb'a-Iuli'a, in 8 Augustu 1877. In contielegere cu comit. parochialu.

Alexandru Tordosianu m. p.

3—3

protopresb. gr. or.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunii invetiatoresci din Crisciori cu léfa annuala de 180 fl. bani gat'a, quartiru si 2 steng. cubici de lemne de focu, se escrie concursu pâna in 20 Sept. a. c.

Doritorii de a fi alesi au a-si trimite petitiuniile loru instruate conformu legiei, alaturându testimoniulu de calificatiune, la subsemnatulu in Bradu (com. Hunedórei).

Bradu, 9/8 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

N. I. Miheltianu,

prot. gr. or. a Zarandului.

3—3

Nr. 157 — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de invetiatoriu la scól'a romána gr. or. din opidulu Dev'a, se escrie concursu pâna in 8 Septembrie st. v. a. c.

Emolumentele suntu:

Salariu anualu 300 fl. v. a. quartiru in edificiulu scólei si lemne de incalditu si unele accidentii stolari.

Dela concureotii se cere se fia pedagogi absoluti cu esamenu de calificatiune; sa cúnosca limb'a magiara, si incátu-va si cea germana, pre lánge aceste va fi preferitu celu ce va scí cantarile bisericesci si tipiculu.

Suplicele instruite in sensulu statutulu organicu si legei scolarie se voru adresá lu acestu oficiu protopresbiterale pâna la terminulu de susu.

In contielegere cu comitetulu parochiale.

Dev'a, in 8 Augustu 1877.

Ioanu Papiu m/p.

ppresbiteru.

3—3

Nr. 57 — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de invetiatoriu la scól'a romána gr. ort. din comun'a Fintoagu se escrie concursu pâna in 8 Septembrie st. v. a. c.

Emolumentele suntu:

Salariu anualu in bani 72 fl. v. a.; in naturale 64 mertie, parte gráu parte cucuruzu; 4 stángeni de lemne si quartiru in edificiulu scólei cu gradina de legume.

Concurentii pedagogi absoluti cu esemenu de calificatiune, voru avé a-si adresá suplicele loru instruite in sensulu statutulu organicu, la subsemnatulu oficiu protopresbiterale in Dev'a pâna la terminulu indicatu.

In contielegere cu comitetulu parochiale.

Dev'a, 8 Augustu 1877.

Ioanu Papiu, m/p.

protopresb.

3—3

Unu inspectoru

versatu in afaceri de ascuratu si cu cunoscentia de persóne se cauta din partea banci gen. de ascuratiune mul. „Transilvani'a“ in Sibiu.

Tinerii, cari dorescu sa intre pe carier'a acést'a asemenea se primescu.

Oferte suntu a se adresá la directiunea numitului institutu.

2—2